

BADANIE PROCESÓW ŁADOWANIA I ROZŁADOWANIA KONDENSATORA

25 listopada 2022

Cel ćwiczenia: wyznaczenie przebiegów ładowania i rozładowania kondensatora oraz wyznaczenie stałej czasowej układów RC.

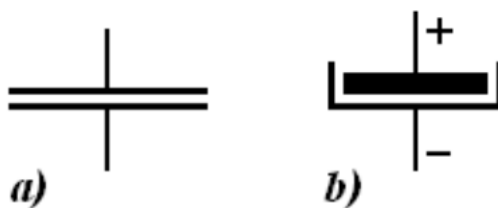
Zagadnienia: prawa Ohma i Kirchhoffa, dzielnik napięć, budowa i parametry kondensatora, układ RC i jego zastosowania - całkowanie i różniczkowanie sygnału elektrycznego oraz filtrowanie.

Wprowadzenie:

Kondensator służy do gromadzenia ładunku elektrycznego i jest układem dwóch odizolowanych elektrycznie przewodników. W najprostszym przypadku są to dwie jednakowe, równoległe względem siebie i odizolowane metalowe płyty. Przestrzeń między nimi jest wypełniona dielektrykiem, np. powietrzem. Symbol graficzny kondensatora „zwykłego” pokazano na rys. 1 a. Rysunek 1 b. pokazuje symbol kondensatora elektrolitycznego lub tantalowego. Ta grupa kondensatorów ma oznaczoną biegunowość elektrod - mylnie ich połączenie może doprowadzić do zniszczenia kondensatora.

Ilość zgromadzonego na kondensatorze ładunku elektrycznego Q zależy od geometrii jego płyt, rodzaju zastosowanego dielektryka oraz przyłożonego do jego okładek napięcia U i jest opisana wzorem:

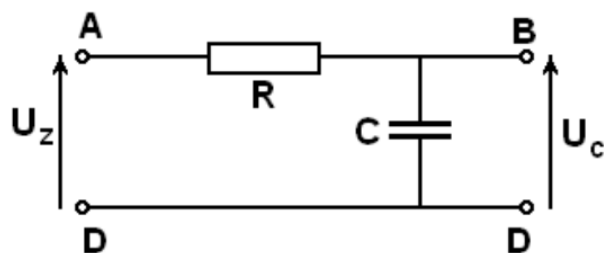
$$Q = C \cdot U \quad (1)$$

Rysunek 1: Symbole kondensatora: a) zwykłego, b) elektrolitycznego

Ładowanie kondensatora:

Z praw Kirchhoffa wynika, że napięcie zasilania U_z równa się sumie napięć na oporniku $U_R = U_{AB}$ oraz na kondensatorze $U_C = U_{BD}$.

Rysunek 2: Rozkład napięć w obwodzie zawierającym pojemność C i oporność R .

Można więc zapisać, że:

$$U_R + U_C = U_Z \quad (2)$$

Z prawa Ohma oraz z definicji (??) wynika, że

$$U_R = I \cdot R$$

$$U_C = \frac{Q}{C}$$

Tok Postępowania:

1. Placeholder
2. Podłączyć wybrany przez prowadzącego ćwiczenia kondensator C (zacisk 6 połączyć z odpowiednim zaciskiem) oraz ustawić wskazaną wartość oporu R . Przygotować tabelę I.

Opór R Ω	Czas t s	Napięcie na kondensatorze U V	Natężenie prądu I A